

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristön suunnittelu
Viheralueet ja hulevedet

Viheruunnittelun kommentit Asemakeskuksen kaavojen 8640 ja 8670 nähtäville asetettuihin aineistoihin

Asemakaava nro 8640

Kaupunkikuva ja -maisema

Asemakeskus muodostaa vaikutuksiltaan laajan Tampereen kaupunkimaisemaa muuttavan elementin. Näkymätarkastelujen perusteella Asemakeskus asettuu esimerkiksi Tammerkosken kansallismaiseman päätteeksi (Näkymäpiste 4). Nähtävillä olevan aineiston perusteella korkea rakentaminen ei tunnu vielä muodostavan tunnistettavaa, yhtenäistä kokonaisuutta, joka perustelisi uuden voimakkaan roolinsa maisemassa ja kaupunkikuvassa. Asemakeskuksen hahmon tulisi olla määrätietoinen ja sen visuaaliset vaikutukset hallittuja.

Esitämme, että jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota korkeiden rakennusmassojen sijoitteluun, massoitteeluun ja korkeuksien määrittelyyn. Vaikutuksia on tarkasteltava erityisesti suhteessa merkittäviin kaupunkimaisemiin, kaupungin siluettiin ja kulttuurimaiseman hierarkkisiin pisteisiin, kuten piippuihin ja kirkontorneihin. Myös tunnistetut ristiriidat toteutuneiden ja toteutumassa olevien korkean rakentamisen hankkeiden kanssa vaatii yhteensovittamista, esim. Kansi ja Areena -hanke.

Esitämme katunäkymiin lisättäväksi näkymäpistettä Hämeenkadulle lähemmäs rautatieasemaa, pohjoispuolen jalkakäytävälle.

Viheralueet

Rautatieaseman ympäristö on tiiviisti rakennettu, vilkkaasti liikennöityjen väylien halkoma kaupunkimainen ympäristö, jossa viheralueet ovat suhteellisen pienialaisia, rajattuja ja toisiinsa kytkeytymättömiä edustuspuistoja. Viheralueverkostoa täydentävät katupuurivit. Merkittävät ja lähes ainoat viheralueet keskustassa Koskipuistosta itään ovat Tuomiokirkonpuisto ja Posteljooninpuisto.

Posteljooninpuisto on osa Tampereen rautatieaseman ja veturitallien valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY), joka kytkeytyy välittömästi Hämeenkadun RKY-alueeseen. Tampereen asemapuiston ympäristöhistoriallisessa selvityksessä on esitetty alueen keskeiset, aseman ja kaupungin kehittymiseen kytkeytyvät vaiheet sekä asema-aukioon ja puistoon liittyvät arvot, jotka alueen suunnittelussa tulee huomioida. Selvityksessä todetaan, että asemarakennus, aukio ja puisto muodostavat edelleen suhteellisen eheän 1930-luvun sommitelmaa noudattelevan kaupunkitilan. Valtaosa Posteljooninpuistosta on ollut puistoalueena 1870-luvulta saakka, miltä ajalta ovat peräisin myös puiston pohjoisosan vanhimmat puut.

Posteljooninpuistoon esitetyn 6- ja 20-kerroksisen rakennuksen toteuttaminen aiheuttaisi alueen vanhimman ja kookkaimman puuston poistamisen kokonaisuudessaan. Samoin 1930-luvulta peräisin oleva käytäväsommitelma poistuisi. Jäljelle jäävä puistikko menettäisi näin ollen suuren osan sen kulttuurihistoriallisista arvoistaan.

Tampereen keskustan tiivistyessä olemassa olevien keskustapuistojen säilyttäminen ja kehittäminen on tärkeää mm. puistojen käyttöpaineen lisääntyessä uusien asukkaiden myötä. Erityisesti maanvaraisilla, kasvillisilla alueilla on suuri merkitys kaupunkiluonnon ja ekosysteemipalvelujen turvaajina. Kaupunkivihreän hyödyt saadaan ensisijaisesti näkemisen ja kokemisen kautta, jolloin viheralueiden läheisyyden ja saavutettavuuden merkitys korostuu. *Tämän vuoksi viheralueita tulee sekä säilyttää että uusia viheralueita integroida kiinteäksi osaksi uutta suurimittakaavaista rakentamista.*

Nähtävillä olevassa kehitysskenaarioreportissa esitetyt suositukset runsaiden julkisten tilojen laajuudesta ja korkealaatuisuudesta ovat kannatettavia. Asemakeskus-hankkeen kasvanut tiivyyden tavoite edellyttää riittävää julkisen ulkotilan, viihtyisien ja suojaisten pihojen sekä kaupunkivihreän määrää.

Kokonaisuutta tarkastellessa on myös huomioitava, että lyhyellä aikavälillä raitiotien rakentaminen on aiheuttanut suuren muutoksen asema-alueen kaupunkivihreään: kaupunkikuvaan, viihtyisyyteen ja ekosysteemipalveluihin. Hämeenkatu on tällä hetkellä puuton, sillä katutilan muutostarpeet ovat edellyttäneet katupuiden uusimista. Asemakeskuksesta itään Itsenäisyydenkatu kokee vastaavan muutoksen. Myös Posteljoonipuiston eteläosan puut on kaadettu raitiotien työmaahan liittyen. Kaduille ja puistoon tullaan aikanaan istuttamaan uutta korvaavaa puustoa, mutta sen kehittyminen vaatii aikaa. Näin ollen Posteljoonipuiston ja asema-aukion nykyisellä iäkkäällä puustolla on erityistä merkitystä tiiviissä kaupunkirakenteessa, ja niiden säilyminen tulee mielestämme turvata.

Tampereen strategian mukaan urbaanisti ja kestävästi kasvava kaupunki tunnetaan sen rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja teollisuushistoriasta. Kaupungin tavoitteena on luoda ydinkeskustaan viihtyisää ympäristöä. Kaupunkilaisten viihtyisyyttä ja kaupungin vetovoimaa vahvistetaan strategian mukaan laadukkailla ja monipuolisilla viheralueilla. Asemaympäristön arvot huomioivalla kehittämisellä voitaisiin Asemakeskus liittää osaksi Tampereen omaleimaisia kulttuuriympäristöjä. Uusien kannelle toteutettavien kaupunkitilojen sekä esitetyn keskuspuiston ohella historiallisen puiston säilyttäminen toisi kerroksellisuutta ja monipuolisuutta Asemakeskuksen viheralueisiin.

Valmisteluaineistossa on todettu, että lisääntynyt liikenne ja liikenteen estevaikutus ovat heikentäneet Posteljoonipuiston asemaa ja vähentäneet sen käyttöä. Toisaalta Asemakeskuksen uusien asukkaiden ja alueen käyttäjien myötä puiston käyttö lisääntyy merkittävästi. *Asemakeskuksen kehittämisessä tulee pyrkiä edistämään puiston parempaa kytkeytymistä sekä nykyiseen että tulevaan kaupunkirakenteeseen. Puiston liittymistä asemalaitureihin tulisi myös vahvistaa. Viheralueiden määrällinen ja laadullinen riittävyys suhteessa uuteen asukas- ja käyttäjämäärään tulee turvata.*

Esitämme, että riittävä viheralueiden määrä Asemakeskuksessa turvataan Posteljoonipuistoa kehittämällä, uusi korkealaatuinen keskuspuisto rakentamalla sekä integroimalla riittävästi kaupunkivihreän elementtejä kansirakenteiden yhteyteen.

Edellä oleviin perusteisiin viitaten esitämme, että Posteljoonipuisto säilytetään nykyisessä laajuudessaan viheralueena. Tampereen rautatieaseman, aukion ja puiston muodostamaa kaupunkitilaa kehitetään osana Asemakeskusta sen säilyneitä ominaispiirteitä ja historiallisia lähtökohtia vaalien. Posteljoonipuiston historiallinen luonne ja uuden keskuspuiston ilme ja toiminnot suunnitellaan toisiaan täydentäviksi.

Esitämme lisäksi, että kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöselvitys sekä alustava vaikutusten arviointi - raportin s. 37 olevan Posteljoonipuiston kuvaus tarkistetaan ympäristöhistoriallisen selvityksen pohjalta.

Kansirakenteet

Havainnekuivissa kansirakenteen päälle on esitetty istutettavaksi suuria puita. *Esitämme, että tavoitteiden mukaisen vehreän julkisen tilan varmistamiseksi kannen kasvillisuuden vaatimat tilavaraukset ja vaatimat*

rakenteet pihoilla ja kaupunkitilassa on suunniteltava riittävällä tarkkuudella asemakaavatyön aikana. Erityisesti kannen kaupunkitilassa tulee lisäksi ratkaista tuulisuuden, varjostuksen sekä tasoerojen aiheuttamat haasteet ympäristön viihtyisyydelle.

Maanalainen asemakaava nro 8670, OAS

Esitämme, että pysäköinnin ja huollon sisäänajojen lisäksi on huomioitava jalankulun pysty-yhteyksien sekä tekniseen toimivuuteen liittyvien rakenteiden sijoittuminen ja sovittaminen kaupunkirakenteeseen ja kaupunkikuvaan.

Mirjam Larinkari,
suunnittelupäällikkö

Lähettäjä: Heinonen Pekka
Lähetetty: 12. helmikuuta 2018 12:00
Vastaanottaja: kapakaava
Aihe: VS: Tiedoksi mahdollista kommentointia varten Asemakeskus, OASit ja valmisteluaineistoa, kaavat nrot 8640 ja 8670

Hei,

Ohessa kommentimme huleveden hallinnan näkökulmasta.

XI, XII, XVI JA XVII (KYTTÄLÄ, TAMMELA, TULLI), Asemakeskus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineistoa, asemakaava nro 8640 (TRE: 57/10.02.01/2016). <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8640>

Osallistumis ja arviointisuunnitelmassa on hulevesiselvitys mainittu laadittavaksi.

XI, XII, XVI, XVII, XX JA XVIII (KYTTÄLÄ, TAMMELA, TULLI, KALEVA, KALEVANHARJU), Asemakeskus, osallistumis- ja arviointisuunnitelma, maanalainen asemakaava nro 8670 (TRE:228/10.02.01/2017). <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8670>

Hulevesiselvitystä ei tarvitse laatia maanalaisessa asemakaavassa.

Terveisin, Pekka Heinonen ja Maria Åkerman

Pekka Heinonen

Erikoissuunnittelija, hulevesiasiantuntija

040 846 9458

pekka.heinonen@tampere.fi



Kaupunkiympäristön palvelualue

Viheralueet ja hulevedet

Frenckellinaukio 2 B

PL 487

33101 Tampere

www.tampere.fi

Lähettäjä: kapakaava

Lähetetty: 19. tammikuuta 2018 15:08

Aihe: Tiedoksi mahdollista kommentointia varten Asemakeskus, OASit ja valmisteluaineistoa, kaavat nrot 8640 ja 8670

Tiedoksi yksikölle mahdollista kommentointia varten,

Nähtäville on kuulutettu asemakaavoitukseen liittyviä Asemakeskuksen kaava-aineistoja:

- **XI, XII, XVI JA XVII (KYTTÄLÄ, TAMMELA, TULLI)**, Asemakeskus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineistoa, asemakaava nro 8640 (TRE: 57/10.02.01/2016). <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8640>
- - **XI, XII, XVI, XVII, XX JA XVIII (KYTTÄLÄ, TAMMELA, TULLI, KALEVA, KALEVANHARJU)**, Asemakeskus, osallistumis- ja arviointisuunnitelma, maanalainen asemakaava nro 8670 (TRE:228/10.02.01/2017).
- <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8670>

Pyydämme mahdollista kommenttianne 15.2.2018 mennessä os. kapakaava@tampere.fi

8/2018

LAUSUNTO TAMPEREEN ASEMAKESKUKSEN ASEMAKAAVAN NRO 8640 TARKISTETUSTA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA JA VALMISTELUAINEISTOSTA SEKÄ MAANALAISEN ASEMAKAAVAN NRO 8670 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Tampereen kaupunki on lähettänyt 19.1.2018 Pirkanmaan liittoon saapuneen tiedotekirjeen, joka koskee nähtäville kuulutettua Asemakeskuksen asemakaavan 8640 tarkistettua osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja valmisteluaineistoa sekä Asemakeskuksen maanalaisen asemakaavan 8670 osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Mahdolliset kommentit on pyydetty toimittamaan 15.2.2018 mennessä Tampereen kaupungin kirjaamoon.

Suunnittelualueet koskevat Tampereen rautatieaseman ympäristöä.

Asemakaavan 8640 alueeseen sisältyy henkilöratapiha pohjoisesta Rongan alikulun ja etelästä Åkerlundinkadun-Suvantokadun välisellä jaksolla, sekä osia Tullin, Tammelan ja Kyttälän kaupunginosista. Lännessä alue rajoittuu Rautatienkadun länsireunaan ja idässä Pakkahuoneenaukion ja sen eteläpuoleisen LPA-tontin itäreunaan. Asemakaava-alueen pinta-ala on n. 10,8 ha.

Kaava-alueen 8640 suunnittelun tavoitteena on muodostaa edellytykset uudelle asemakeskukselle lähiympäristöineen. Alueelle suunnitellaan monipuolisia työn, kaupan, palvelujen, vapaa-ajan ja asumisen toimintoja sekä korkealaatuisia julkisia kaupunkitiloja. Tavoitteena on ratapihan estevaikutuksen vähentäminen, sujuvat matkaketjut sekä kevyen liikenteen yhteyksien parantaminen asemalta ympäröiviin kaupunginosiin. Asemakeskuksen tavoitellaan vahvistavan Tampereen ominaispiirteitä sekä vetovoimaa.

Kaavan nro 8640 rinnalla laaditaan maanalainen asemakaava nro 8670, joka koskee Hämpin parkkiin liittyviä maanalaisia tiloja ja ajoyhteyksiä rautatieaseman ympäristössä. Asemakeskuksen kaavoitus aiheuttaa pysäköinnin lisätarvetta, joka vaatii tiiviissä keskustaympäristössä maanalaisia järjestelyjä. Kaava-alue rajoittuu alustavasti pohjoisessa Kyttälänkatuun, Tammelankatuun ja Itsenäisyydenkatuun, idässä Murtokatuun, Yliopistonkatuun ja Viinikankatuun, lännessä Rautatienkatuun ja etelässä Kalevantiehen ja Viinikankatuun. Asemakaava-alueen pinta-ala on n. 30,5 ha.

Asemakaavalla 8670 pyritään parantamaan asemakeskuksen ja siihen liittyvien liike- ja toimistotilojen saavutettavuutta sekä edistämään keskusta-asumista huoltoajomahdollisuuksineen. Kaavalla mahdollistetaan nykyisen P-Aseman auto-paikkojen korvaaminen P-Hämpin kalliopysäköintilaitoksen laajennuksella.

Suunnittelualueella 8640 ovat voimassa yhteensä 11 eri asemakaavaa ja suunnittelualueella 8670 yhteensä 10 asemakaavaa.

Asemakaava-alueiden 8640 ja 8670 kaupunkirakenteen ja liikkumisen kehittämistavoitteita määrittävät Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (kuulutus voimaantulo-

päätöksestä 8.6.2017) ja Keskustan strateginen osayleiskaava liikennekarttoineen. Keskustan strategisessa yleiskaavassa alueella on esitetty joukkoliikenteen laatuikäntävä, urbaani jalankulkuakseli (pääradan myötäinen), hitaan liikkumisen alueita maan-alaisella pysäköintilaitosverkostolla sekä kevyen liikenteen reitti- ja yhteystarvemerkintöjä. Alue on osoitettu korkeanrakentamisen alueeksi ja keskustan laajenemisvyöhykkeeksi. Osa alueesta on suunniteltu toriksi/aukioksi. Lisäksi alue on eteläosastaan kaupunkiympäristön kehittämisvyöhykkeellä.

Liikkumisen suunnittelun lähtökohtina toimivat lisäksi raitiotien katusuunnitelmat (2016) ja keskustan liikenneverkon (Takli) ja pysäköinnin (TYPY) yleissuunnitelmat (2013), sekä Tammelan liikenneverkkosuunnitelma (2017). Näitä tarkennetaan tekeillä olevassa Keskustan kehätarkastelussa sekä valmiissa Asemakeskuksen, Tullin ja Tammelan pysäköintisuunnitelmissa (2016). Tammelan ja Tullin alueen yleissuunnitelmat määrittävät lähtökohtia toimintojen yhteensovittamiselle alueelle. Asemakaavojen suunnittelussa huomioidaan nykyinen Hämpin parkki ja viereisten alueiden lähivuotina toteutettavat asemakaavat maanalaisine tiloineen (Kansi ja Areena, Ratapihankadun pohjoisosa, Rastin kortteli).

Kaavoitettavan alueen sijainti tiiviisti rakennetun keskusta-alueen ja vilkkaasti liikennöidyn henkilöratapihan ympäristön alla edellyttää turvallisuuden, toteutuksen vaiheistuksen ja työnaikaisen toimivuuden selvityksiä.

Asemakaavoitettavaa aluetta koskeva, vuonna 2014 järjestetty Asemakeskuksen suunnittelukilpailu tuotti erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja, jotka muodostavat lähtöaineistoa asemakaavan viitesuunnitelmalle. Suunnittelukilpailun v. 2014 voittaneen kilpailuehdotuksen "ReConnecting Tampere" toteuttamisedellytyksiä on selvitetty kilpailun jälkeen. Selvityksissä on kartoitettu mm. talousvaikutuksia, liikenne- ja rakennusratkaisuja, kaupallisia analyysejä ja rakennushistoriaa. Selvitysvaiheen jälkeen laadittiin neljä kehitysskenaariota (Keskuspuisto, Promenadi, Kampa ja Minimi), josta nostettiin yksi skenaario Asemakeskuksen yleissuunnitelman pohjaksi. Skenaariotarkastelun päätelmissä esitettiin rakennusoikeuksien määrän kasvattamista, julkisten tilojen laajuuden säilyttämistä, Asema-aukion katoksen sekä keskuspuistoon avautuvan arkadin kunnianhimoista suunnittelua sekä tasojen välisten yhteyksien suunnittelua julkisina tiloina. Skenaariovaihtoehtotarkastelun jälkeen on suositellusta Keskuspuisto-vaihtoehdosta laadittu aluetta koskevia näkymä- ja leikkauskuvia.

Maakunta-arkkitehti Djupsjöbacka:

Pirkanmaan maakuntakaavassa suunnittelualaue on keskustatoimintojen aluetta (C). Merkinnällä on osoitettu Tampere valtakunnan osakeskuksena, joka on keskustamaisen asumisen ja keskustahakuisten palvelu-, työpaikka- ja muiden toimintojen aluetta niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoineen. Suunnittelumääräys edellyttää, että alueen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen eheys, kaupunkikuvan omaleimaisuus, asuinympäristön laatu ja monipuolisuus, yhteydet seudullisille virkistysalueille, joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytykset sekä liityntäpysäköinnin ja joukkoliikenteen vaihtopaikkojen kehittäminen. Alueen suunnittelussa on turvattava kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Keskustatoimintojen alueelle voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Vähittäiskaupan suuryksiköt on suunniteltava keskustaympäristöön soveltuviksi. Ne on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia muille keskusta-alueille tai seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle. Tampereen ydinkeskustan vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoiteta maakuntakaavalla.

Tampereen päärautatieasema on yksi Suomen vilkkaimmista rautatieasemista, joka palvelee koko maakuntaa sekä asukkaiden liikkumisessa että elinkeinoelä-

män kuljetustarpeissa. Rautatieaseman on nähty tulevaisuudessa kehittyvän matkustajaliikenteen merkittävästä solmukohtasta yhä vahvemmin myös osaksi kansainvälisiä matkaketjuja. Tampereen rautatieasemalla on maakuntakaavassa Päärautatieasema -kohdemerkintä, jonka suunnittelumääräyksessä edellytetään ottamaan huomioon saattoliikenteen ratkaisut sekä joukkoliikenteen vaihtomatkojen sujuvuus ja esteettömyys.

Asemakeskuksen asemakaava-alueet sijaitsevat Pirkanmaan maakuntakaavassa osoitetun Kaupunkiseudun keskusakselin kehittämisyöhykkeellä (kk1). Tampereen rautatieasema ja veturitallit ovat valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY), samoin kuin Tampereen yleisen sairaalan sekä Kalevankankaan hautausmaan alue. Tullinalue ja Sorsapuisto sekä Tampereen Yliopiston päärakennus laajennuksineen ovat maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Lisäksi Kalevankangas on valtakunnallisesti arvokkaaksi esitettyä /maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Kaikki em. kulttuuriympäristöt sijaitsevat joko varsinaisella asemakaavoitettavalla alueella tai niiden lähi-vaikutusalueella.

Pirkanmaan liitto totesi Tampereen rautatieaseman ja henkilöratapihan ympäristön asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta vuonna 2016 antamassaan lausunnossaan, että asemakaavan laadinnan tavoitteet ovat Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 (ehdotusvaiheen) sisällön mukaisia. Tärkeäksi nähtiin, että suunnittelua jatketaan maakuntakaavan Tampereen keskusta-alueella, päärautatieasemaa sekä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä koskeviin kaavamääräyksiin nojautuen. Lisäksi tuotiin esiin, että suunnittelussa tulee ottaa huomioon Liikenneviraston laatiman henkilöratapihan kehittämiseen liittyvän yleissuunnitelman sisältö.

Nyt nähtäville asetettujen Asemakeskuksen aluetta koskevien asemakaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmien osalta voidaan todeta tavoitteiden olevan edelleen linjassa voimaan astuneen Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kanssa. Tärkeää on, että suunnittelualueelle maakuntakaavassa osoitettujen keskustatoimintojen, päärautatieaseman sekä kulttuuriympäristöjen alue- ja kohdemerkintöihin liittyvien suunnittelumääräysten sisältö otetaan huomioon asemakaavan laadinnassa. Arvokkaiksi kulttuuriympäristöiksi tunnistettujen kohteiden ominaispiirteet ja selvitysaineistoihin perustuvat aluerajaukset tulee ottaa vahvoina suunnitteluun vaikuttavina tekijöinä huomioon. Lisäksi Tampereen henkilöratapihan yleissuunnitelman mukaiset kehittämistoimet on otettava huomioon.

Vaikutusten arviointi on yksi oleellisimmista suunnittelutyökaluista Tampereen keskeisimmän alueen tulevaisuuden ja fyysisen toimintaympäristön muotoilussa. Asemakeskus-hankkeen vaikutukset kaupunkikuvaan ovat merkittävät, sillä katutilojen ja kaupunkirakenteen mittakaava muuttuu oleellisesti nykyisestä. Tämän vuoksi tulee sekä suunnittelussa että vaikutusten arvioinnissa kiinnittää erityistä huomiota kaupunkirakenteen eheyteen ja kaupunkikuvan omaleimaisuuteen sekä asuinympäristön laatuun ja monipuolisuuteen, kuten maakuntakaavan keskusta-alueen suunnittelumääräyksissä edellytetään. Maanalaisen asemakaavan suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää maanalaisten pysäköintilaitosten ja huoltoliikenteen sisäänajojen haitallisten vaikutusten minimointiin kaupunkikuvasa.

Asemakeskuksesta laaditut näkymäkuvat antavat varsin hätkähdyttävän kuvan uusien rakennusmassojen suhteesta olemassa olevaan kaupunkiympäristöön. Kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöselvityksen vaikutusten arvioinnissa todetuista kaupunkikuvan merkittävistä muutoksista tulee käydä laaja ja vuorovaikutteinen keskustelu kaavaprosessin aikana. Uusien rakennusmassojen suhdetta ja kaupunkikuvallista vaikutusta Kanssi- ja Areena -hankkeen vielä rakentumattomaan tornikompositioon tulee myös vakavasti pohtia.

Liitteet: - Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040

Päätös: Nähtäville asetettujen Asemakeskuksen aluetta koskevien asemakaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmien osalta voidaan todeta tavoitteiden olevan linjassa kesäkuussa 2017 voimaan tulleen Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kanssa. Tärkeää on, että suunnittelualueelle maakuntakaavassa osoitettujen keskustatoimintojen, päärautatieaseman sekä kulttuuriympäristöjen alue- ja kohdemerkintöihin liittyvien suunnittelumääräysten sisältö otetaan huomioon asemakaavan laadinnassa. Arvokkaiksi kulttuuriympäristöiksi tunnistettujen kohteiden ominaispiirteet ja selvitysaineistoihin perustuvat aluerajaukset tulee ottaa vahvoina suunnitteluun vaikuttavina tekijöinä huomioon. Lisäksi suunnittelussa tulee ottaa huomioon Tampereen henkilöratapihan yleissuunnitelman mukaiset kehittämistoimet sekä varautua pääradan liikenteen merkittävään kasvuun.

Vaikutusten arviointi on yksi oleellisimmista suunnittelutyökaluista Tampereen keskeisimmän alueen tulevaisuuden ja fyysisen toimintaympäristön muotoilussa. Asemakeskus-hankkeen vaikutukset kaupunkikuvaan ovat merkittävät, sillä vääjäämättä katutilojen ja kaupunkirakenteen mittakaava muuttuu oleellisesti nykyisestä. Tämän vuoksi tulee sekä suunnittelussa että vaikutusten arvioinnissa kiinnittää erityistä huomiota kaupunkirakenteen eheyteen ja kaupunkikuvan omaleimaisuuteen sekä asuin ympäristön laatuun ja monipuolisuuteen, kuten maakuntakaavan keskusta-alueen suunnittelumääräyksissä edellytetään. Maanalaisen asemakaavan suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää maanalaisten pysäköintilaitosten ja huoltoliikenteen sisäänajojen haitallisten vaikutusten minimointiin kaupunkikuvassa.

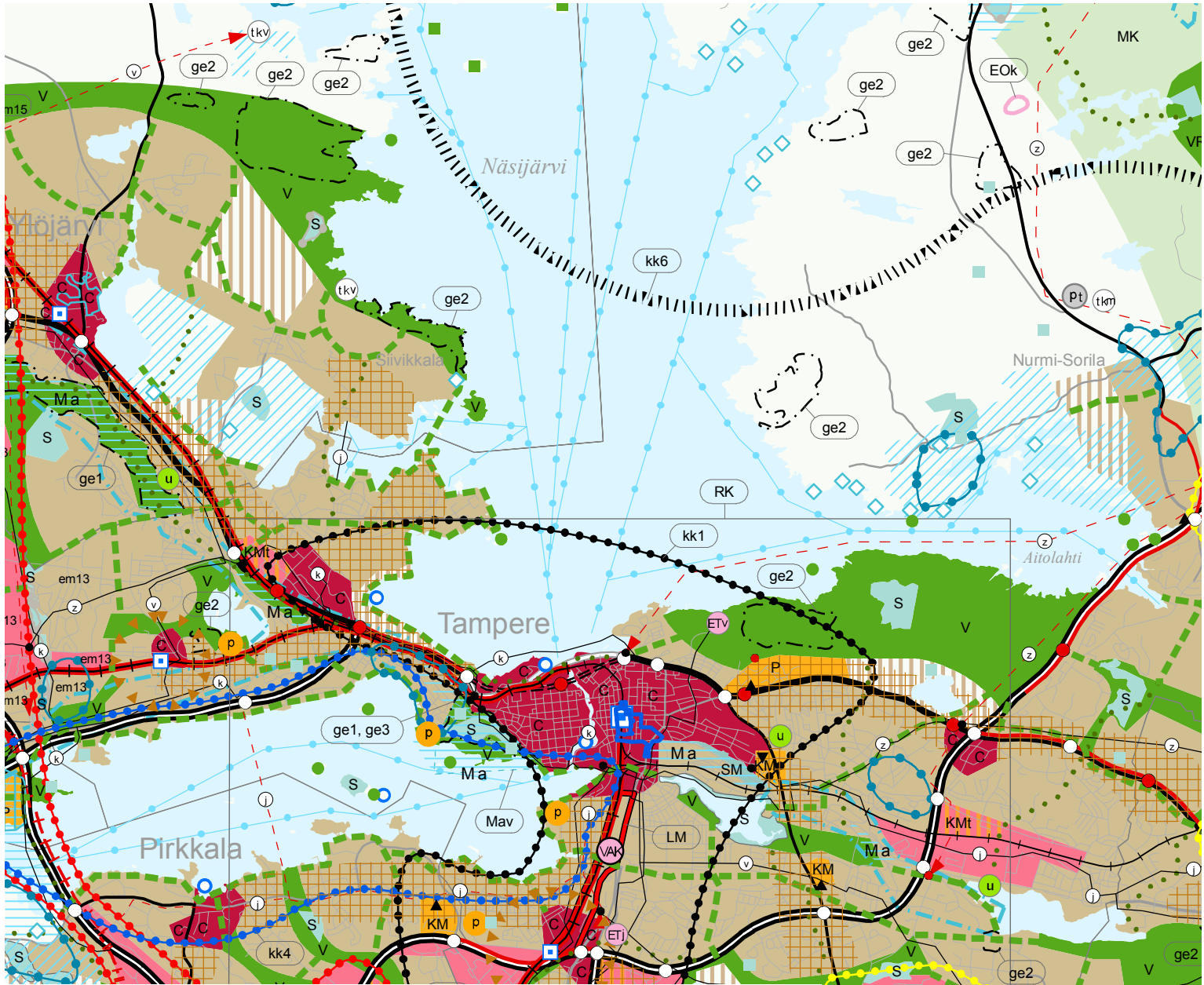
Asemakeskuksesta laaditut näkymäkuvat osoittavat, miten suuresta maisemallisesta ja kaupunkikuvallisesta muutoksesta on kyse. Erityisesti ne kertovat uusien rakennusmassojen suhteesta olemassa olevaan kaupunkiympäristöön sekä lähi-alueen suunnitelmiin. Asemakeskuksen kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöselvityksen vaikutusten arvioinnissa todetuista kaupunkikuvan merkittävistä muutoksista on syytä käydä laaja ja vuorovaikutteinen keskustelu kaavaprosessin aikana. Korkeatasoisen lopputuleman ja yhtenäisen kaupunkikuvallisen kokonaisuuden saavuttamiseksi, tulee erityisesti tutkia uusien rakennusmassojen suhdetta ja vaikutusta Kansi- ja Areena -hankkeen vielä rakentumattomaan tornikompositioon.

 Karoliina Laakkonen-Pöntys
Maakuntakaavoitusjohtaja

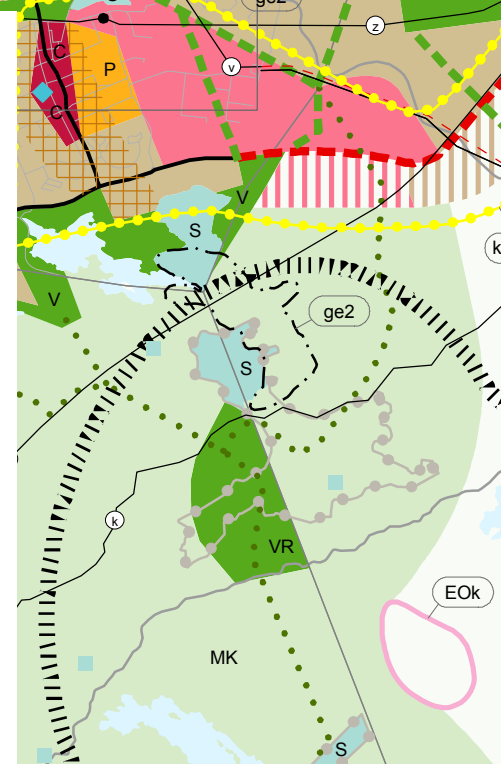
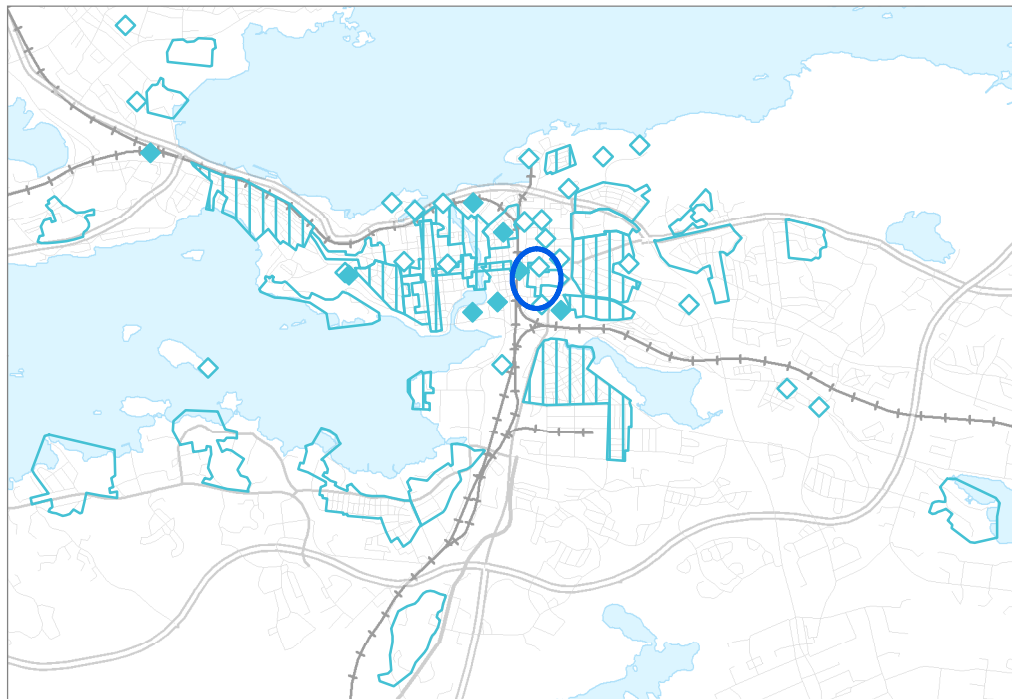
Hanna Djupsjöbacka
Maakunta-arkkitehti

ASEMAKAAVAN 8640 OAS JA VALMISTELUAINEISTO SEKÄ MAANALAISEN ASEMAKAAVAN 8670 OAS, TAMPERE

Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040 (MKV 27.3.2017) 1:100 000



ARVOKKAAT RAKENNETUT KULTTUURIYMPÄRISTÖT





Tampereen kaupunki
kapakaava@tampere.fi

Lausuntopyyntö 19.1.2018

Lausunto Asemakeskuksen valmisteluaineistoon

Pirkanmaan Jätehuolto (PJH) esittää, että jätelajien keräyksen osalta suunnittelualueella selvitettäisiin putkijärjestelmien toteutuskelpoisuutta. Arvioinnissa on tarpeen huomioida myös maanalaisten tilojen hyödyntämismahdollisuuksia esimerkiksi koontaseman ja runkoputkilinjojen sijoittelun osalta.

Putkijärjestelmän selvittämistarvetta on tuotu esiin mm. Tampereen Asemakeskuksen asemakaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa 26.9.2016. Tällöin arvioitiin järkeväksi myös asemakeskuksen ja kansi- ja areenahankkeen mahdollisen imuputkijärjestelmän yhdistämismahdollisuus.

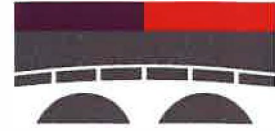
Asemakeskuksen alueelle suunnitellaan työn, kaupan, palvelujen, vapaa-ajan ja asumisen toimintoja sekä julkisia kaupunkitiloja. Kehittyvän keskustan tonttitehokkuus muodostuu hyvin korkeaksi. Jätehuollon näkökulmasta toiminnoissa syntyy merkittäviä jätemääriä ja jätelajikertymissä voi olla myös varsin suuria hetkellisiä ja kausiluonteisia vaihteluita, joihin putkijärjestelmä voi tarjota tehokkaan ja automaatiolla varustetun vaihtoehdon jätelajien keräykseen tiivistä rakennetulta alueelta.

Jätelajien keräystä nostoperusteisilla syväkeräysvälineillä tai siirrettävillä pinta-astioilla voi suunnittelualueella olla haastava toteuttaa. Tilaa on piha- ja katualueilla rajallisesti käytettävissä, nosturilla tapahtuva säiliöiden tyhjennys vaatii esteettömyyttä korkeussuunnassa ja mahdolliset kansirakenteet saattavat rajoittaa jäteautojen kulkua merkittävästi. Putkijärjestelmä on joustava ja pidemmällä aikajänteellä energiatehokas ratkaisu jätelajien erilliskeräykseen. Samalla alue rauhoittuu tältä osin raskaalta ajoneuvoliikenteeltä. Kansainvälisesti putkijärjestelmien käyttöönotto on yleistymässä erityisesti tehokkaan rakentamisen alueilla ja palvelutoiminnan kohteissa kuten kauppakeskuksissa ja monitoimiareenoilla.

Lisätietoja aiheesta antavat tekninen päällikkö Timo Varsala, hankepäällikkö Hannu Koisti ja kehityspäällikkö Esa Nummela.

Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Esa Nummela
kehityspäällikkö



PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

22.02.2018

DIAR: 28/2018

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristö
Maankäytön suunnittelu
Asemakaavoitus

kapakaava@tampere.fi

Lausuntopyyntönnä 18.1.2018

TAMPERE, (KYTTÄLÄ, TAMMELA, TULLI, KALEVA, KALEVANHARJU) ASEMAKESKUS, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA, MAANALAINEN ASEMAKAAVA NRO 8670

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa asiakohdassa mainitusta hankkeesta. Maakuntamuseo on tutustunut suunnitelmaan ja toteaa seuraavaa. Maanalaisten tilojen järjestämiseen tarkoitettun asemakaavan hankealueella on lukuisia rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee mainita osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa vähintään yleisellä tasolla. Lisäksi ko. suunnitelmaan tulee liittää maininta ko. arvojen säilyttämisestä, erityisesti koskien maanalaisiin tiloihin tarvittavien sisäänajojen sijoittamista ja rakennustapaa. Lisäksi tulee erityisesti huolehtia, että suunnitelmat eivät aiheuta vaaraa olemassa oleville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille, esimerkiksi perustamisolosuhteiden muuttumisen tai rakentamisen aikaisten toimenpiteiden myötä.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseolla ei ole huomautettavaa hankkeesta.

Vs. yksikön päällikkö

Ulla Lähdesmäki

Tutkija

Hannele Kuitunen

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristön suojelu; Pirkanmaan ELY-keskus, Yhdyskunnat ja luonto, Y-vastuualue; Pirkanmaan liitto

HK/hk/um

14.5.2021

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristö
Kaupunkisuunnittelu
Asemakaavoitus

14.5.2021

Kaava 8670, P-Hämpin laajennus

Elisa Oyj:llä ei ole huomauttamista asemakaavaan.

Alueella (ulostuloissa) on Elisa Oyj:n tietoliikennekaapeleita joiden olemassaolo tarvitsee alueella toimijoiden tiedostaa ja huolehtia tarvittaessa niiden riittävästä suojauksesta.

Mikäli kaapeleita joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto.

Siirrot ovat maksullisia (Maankäyttö- ja Rakennuslaki 89§).

Lisätietoja asiasta antaa verkontuki@elisa.fi

Ystävällisin terveisin
Elisa Oyj
Coverage and Availability Services

Mika Björkqvist
Project Manager



Lehtonen Sirpa Maarit

Lähtettäjä: Heinonen Pekka
Lähetetty: perjantai, 14. toukokuuta 2021 14:29
Vastaanottaja: kapakaava
Aihe: VS: Tiedoksi mahdollista kommentointia varten asemakaava-aineistot, asemakaavat nrot 8662, 8670 ja 8734

Hei, ohessa kommentit huleveden hallinnan näkökulmasta.

XVII (Tulli), Tullikamarin aukio, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä uusi valmisteluaineisto, asemakaava nro 8662. (TRE:5680/10.02.01/2017)
<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8662>

Ei kommentoitavaa. Hulevesiselvitys laadittu.

XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), P-Hämpin laajennus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, maanalainen asemakaava nro 8670. (TRE:228/10.02.01/2017)
<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8670>

Ei kommentoitavaa.

MESSUKYLÄ, Messukylänkatu 21-27, käyttötarkoituksen muutos, valmisteluaineisto, asemakaava nro 8734. (TRE:2514/10.02.01/2018)
<http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8734>

Ei kommentoitavaa. Hulevesiselvitys laadittu.

Pekka Heinonen

Erikoissuunnittelija, hulevesiasiantuntija

040 846 9458

pekka.heinonen@tampere.fi



Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön palvelualue

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Viheralueet ja hulevedet yksikkö

Frenckellinaukio 2 B

PL 487

33101 Tampere

www.tampere.fi

Lähtettäjä: Lehtonen Sirpa Maarit <Sirpa.Lehtonen@tampere.fi> **Puolesta** kapakaava

Lähetetty: perjantai, 14. toukokuuta 2021 8:27

Aihe: Tiedoksi mahdollista kommentointia varten asemakaava-aineistot, asemakaavat nrot 8662, 8670 ja 8734

Tiedoksi yksikönlle mahdollista kommentointia varten

Nähtävälle on kuulutettu asemakaavoitukseen liittyvät aineistot koskien:

XVII (Tulli), Tullikamarin aukio, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä uusi valmisteluaineisto, asemakaava nro 8662. (TRE:5680/10.02.01/2017) <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8662>

XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), P-Hämpin laajennus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, maanalainen asemakaava nro 8670. (TRE:228/10.02.01/2017) <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8670>

MESSUKYLÄ, Messukylänkatu 21-27, käyttötarkoituksen muutos, valmisteluaineisto, asemakaava nro 8734. (TRE:2514/10.02.01/2018) <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8734>

Mahdolliset kommentit hankkeista tulee toimittaa **4.6.2021** mennessä os. kapakaava@tampere.fi

Ystävällisin terveisin

Sirpa Lehtonen

kaavoitussihteeri

040 800 7904

sirpa.lehtonen@tampere.fi



Kaupunkiympäristö
Kaupunkisuunnittelu
Asemakaavoitus
Frenckellinaukio 2 B
PL 487
33101 Tampere
www.tampere.fi

Lehtonen Sirpa Maarit

Lähettäjä: Mutikainen Pekka
Lähetetty: keskiviikko, 26. toukokuuta 2021 13:11
Vastaanottaja: kapakaava
Aihe: VS: Tiedoksi mahdollista kommentointia varten asemakaava-aineistot, asemakaavat nrot 8662, 8670 ja 8734

Pelastuslaitoksella ei huomautettavaa näihin.

-Pekka

Lähettäjä: Lehtonen Sirpa Maarit <Sirpa.Lehtonen@tampere.fi> **Puolesta** kapakaava
Lähetetty: perjantai, 14. toukokuuta 2021 8:27
Aihe: Tiedoksi mahdollista kommentointia varten asemakaava-aineistot, asemakaavat nrot 8662, 8670 ja 8734

Tiedoksi yksiköllenne mahdollista kommentointia varten

Nähtäville on kuulutettu asemakaavoitukseen liittyvät aineistot koskien:

XVII (Tulli), Tullikamarin aukio, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä uusi valmisteluaineisto, asemakaava nro 8662. (TRE:5680/10.02.01/2017) <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8662>

XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), P-Hämpin laajennus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, maanalainen asemakaava nro 8670. (TRE:228/10.02.01/2017) <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8670>

MESSUKYLÄ, Messukylänkatu 21-27, käyttötarkoituksen muutos, valmisteluaineisto, asemakaava nro 8734. (TRE:2514/10.02.01/2018) <http://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8734>

Mahdolliset kommentit hankkeista tulee toimittaa **4.6.2021** mennessä os. kapakaava@tampere.fi

Ystävällisin terveisin

Sirpa Lehtonen
kaavoitussihteeri
040 800 7904
sirpa.lehtonen@tampere.fi



Kaupunkiympäristö
Kaupunkisuunnittelu
Asemakaavoitus
Frenckellinaukio 2 B
PL 487
33101 Tampere
www.tampere.fi

Kirjaamo

Lähettäjä:
Lähetetty: tiistai, 1. kesäkuuta 2021 16:09
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Liikenne- ja viestintäviraston lausunto (ei lausuttavaa) - dnro
TRE:228/10.02.01/2017

Luokat: Musta luokka

Viite: dnro TRE:228/10.02.01/2017

Asia: Tampere XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), P-Hämpin laajennus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, maanalainen asemakaava nro 8670

Traficomin dnro: TRAFICOM/248199/04.04.05.00/2021

Tampereen kaupunki on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa Asia-kohdassa mainitusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta ja maanalaisesta asemakaavasta.

Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta lausuttavaa.

terveisin,

Marjut Ahlstedt
assistentti

puh. 029 534 5201
gsm 050 384 3084
sähköposti: marjut.ahlstedt(at)traficom.fi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320, 00059 TRAFICOM
www.traficom.fi

Kirjaamo

Lähtettäjä:

Lähetetty:

torstai, 3. kesäkuuta 2021 14:43

Vastaanottaja:

Kopio:

Aihe:

ELY-keskus kommentti XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), P-Hämpin laajennus

Luokat:

Musta luokka

Hei!

ELY-keskus on tutustunut asemakaavaluonnokseen XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), P-Hämpin laajennus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, maanalainen asemakaava nro 8670. (TRE:228/10.02.01/2017) ja toteaa seuraava:

Maanalaisen suunnittelun kyseessä ollessa suunniteltaessa nousuja ja pystykuiluja maan päälle ne eivät saa tuhota tai heikentää rakennetun kulttuuriympäristön arvoja.

Suunnitellut mahdolliset nousut sijaitsevat ainakin osittain joko maakunnallisesti arvokkaassa rakennetussa kulttuuriympäristössä tai valtakunnallisesti arvokkaaksi määritellyssä rakennetussa kulttuuriympäristössä.

Suunnittelussa tulee huomioida ja arvioida vaikutukset niin että käytön että työnaikaisen liikenteen haittoja pitää estää.

Ystävällisin terveisin

Pauliina Pelkonen

Vs. yksikön päällikkö

pauliina.pelkonen@ely-keskus.fi

Rakennettu ympäristö

puh. 050-3509038 , vaihde 0295 036 000

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

PL 297, Yliopistonkatu 38 (Attila), 33101 Tampere

Tilaa uutiskirjeemme ja seuraa ajankohtaisia uutisia ja tapahtumia verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/pirkanmaa ja Twitter-tilillä

[@PirkanmaanELY](https://twitter.com/PirkanmaanELY)

Pirkanmaan ELY-keskuksen alueidenkäytön uutisia ja tapahtumia https://twitter.com/PIRELY_ALU

[Paikkatietoa Pirkanmaalta](#)

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan henkilölle tai yhteisölle, jolle se kuuluu. Viesti saattaa sisältää luottamuksellista tietoa. Jos olet saanut viestin erehdyksessä, sinulla ei ole siihen käyttöoikeutta. Tässä tapauksessa ilmoita siitä lähettäjälle ja poista viesti postilaatikostasi.

Kirjaamo

Lähettäjä:

Lähetetty: perjantai, 4. kesäkuuta 2021 7:23

Vastaanottaja: Kirjaamo

Kopio:

Aihe: Lausunto Tampereen (Kyttälän, Tammelan, Tullin ja Kalevanharjun kaupunginosat) P-Hämpin laajennuksen maanalaisen asemakaavan 8670 tarkistetusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta (TRE:228/10.02.01/2017)

Liitteet: PL_SJ §30-2021 Lausunto Tampereen (Kyttälän, Tammelan, Tullin ja Kalevanharjun kaupunginosat) P-Hämpin laajennus.pdf; PL_SJ §30-2021 Liite 1 Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040.pdf; PL_SJ §30-2021 Liite 2 Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset.pdf

Luokat: Keltainen luokka

Tampereen kaupunki

Liitteenä Pirkanmaan liiton lausunto Tampereen (Kyttälän, Tammelan, Tullin ja Kalevanharjun kaupunginosat) P-Hämpin laajennuksen maanalaisen asemakaavan 8670 tarkistetusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta.

Viite: Tampereen kaupungin lausuntopyyntö, saapunut 14.5.2021, diaarinro: TRE:228/10.02.01/2017.

Ystävällisin terveisin

Pirkanmaan liitto
Kelloportinkatu 1 B , PL 1002 /P.O. Box 1002
33101 Tampere, Finland
tel. +358 3 2481 111
<https://www.pirkanmaa.fi>

30/2021

LAUSUNTO TAMPEREEN (KYTTÄLÄN, TAMMELAN, TULLIN JA KALEVANHARJUN KAUPUNGINOSAT) P-HÄMPIN LAAJENNUKSEN MAANALAISEN ASEMAKAAVAN 8670 TARKISTETUSTA OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA SEKÄ VALMISTELUAINEISTOSTA (TRE:228/10.02.01/2017)

Tampereen kaupunki on lähettänyt Pirkanmaan liitolle 14.5.2021 tiedoksiannon P-Hämpin laajennuksen maanalaisen asemakaavan nähtäville kuuluttamisesta. Mahdollinen kommentti on pyydetty toimittamaan 4.6.2021 mennessä Tampereen kaupungin kirjaamoon. Kommentissa tulee mainita asian diaarinumero.

Maanalaisen asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Tampereen keskustassa. Pohjoisessa alue ulottuu Kyttälänkadun, Tammelankadun ja Itsenäisyydenkadun alapuolelle ja lännessä Tuomiokirkonkadun alapuolelle. Etelässä alue ulottuu Kalevantien ja Suvantokadun alapuolelle ja idässä Lähteenkadun, Salhojankadun, Yliopistonkadun ja Viinikankadun alapuolelle. Alueen pinta-ala noin 32 ha.

Kaavahankkeen tavoite ja aikataulu

Suunnittelun tavoitteena on luoda asemakaavalliset edellytykset vuonna 2012 valmistuneen kalliopysäköintilaitos P-Hämpin laajennuksen toteuttamiselle. Pysäköintilaitoksen laajennus liittyy samanaikaisesti valmisteilla olevaan Tampereen Asemakeskus-hankkeeseen, jonka toteutuessa alueelta poistuu olemassa oleva maanpäällinen pysäköintilaitos P-Asema. Tavoitteena on, että maanpäällisen alueen pysäköinnin lisäksi myös huolto voidaan järjestää maanalaisten tilojen kautta.

P-Hämpin laajennuksella on liikenteellisiä ja toiminnallisia kytköksiä Tammerkosken länsipuolella valmisteilla oleviin maanalaisiin hankkeisiin ja asemakaavoihin (Kunkun parkki; Näsikallion eritasoliittymä ja Amuritunneli). Toteutuessaan hankekokonaisuus muodostaa Viinikankadulta Rantaväylän maantietunneliin ulottuvan maanalaisen liikenteen, huollon ja pysäköinnin verkoston. Maanalaista ja rakenteellista pysäköintiä lisätään, jolloin pintapysäköintiin varattuja alueita voidaan ottaa muuhun käyttöön. Tavoitetilanteessa keskustan autopaikkojen määrä suhteessa asukkaiden ja työpaikkojen määrään olisi merkittävästi nykyistä alhaisempi. Pysäköinnin palvelutaso ei heikkene ja keskustan saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla parane.

Asemakaavan suunnittelu käynnistyi joulukuussa 2017 hyväksytyin vuosien 2018-2022 asemakaavoitusohjelman myötä. Asemakaavan vireilletulosta on ilmoitettu kuulutuksella 18.1.2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 18.1.-15.2.2018. Pirkanmaan ELY-keskuksen 24.10.2019 tekemän päätöksen (PIRE-LY/8988/2018) mukaan hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Selvitykset ja suunnitelmat

Asemakaavan suunnittelu perustuu kaavaprosessin aikana laadittuun P-Hämpin alustavaan hankesuunnitelmaan ja siihen liittyviin selvityksiin, kuten uusien ajoyhteyksien vaihtoehtotarkasteluihin.

Uusien ajoyhteyksien vaihtoehtoista hankesuunnitelmassa ja kaavan valmisteluvaiheen vaikutusten arvioinnissa ovat mukana Viinikankadun ja Salhojankadun vaihtoehdot. Suunnittelussa on tarkasteltu alustavasti myös tätä hanketta laajemman, ydinkeskustan länsi- ja itäpuolet yhdistävän maanalaisen pysäköinnin, huollon ja kaupunkilogistiikan verkoston edellytyksiä.

Tampereen maanalainen parkisto / Liikenne-ennusteiden päivitys (18.3.2021) - selvitysraportin yhteenvedossa todetaan mm. seuraavaa (s.36):

- Salhojankadun ajoyhteys ohjaa idän suunnan liikenteen Sammonaukiolle, jonka välityskyky on huono. Sammonaukion liittymän huono välityskyky heijastelee myös liittymiin Kalevan puistotiellä ja Viinikankadulla. Näin ollen Salhojankadun ajoramppi ei mahdollista jatkossakaan suuria liikennemääriä parkistoon. Itään suuntautuvaa liikennettä tulisi ohjata ensisijaisesti Kalevantielle ja Ratapihankadun kautta Kekkosen tielle. Salhojankatu ei ole riittävän houkutteleva ajoyhteys etelän suunnasta, vaan etelän suunnan liikenne ohjautuu Ratapihankadun kautta Pakkahuoneenaukiolle. Järjestely ei paranna Pakkahuoneenaukion liittymän toimivuutta.
- Viinikankadun ajoyhteys helpottaa Pakkahuoneenaukion liittymän toimintaa siirtämällä etelään suuntautuvaa liikennettä pois Ratapihankadulta. Viinikankadun ajoyhteys ei myöskään lisää liikennettä toimivuudeltaan kriittisissä liittymässä. Viinikankadun ajoyhteydellä on huomattavasti nykyisiä ajoyhteyksiä ja Salhojankadun ajoyhteyttä suurempi kapasiteetti, koska suuaukon välittömässä läheisyydessä ei ole ylikuormittuneita liittymiä. Viinikankadun ajoyhteys palvelee kunnolla ainoastaan etelän suuntaan, idän suunnan liikenne jää kokonaisuudessaan Pakkahuoneenaukiolle (myös Näsikallion ETL palvelee idän suuntaa).

Asemakaavaluonnos

Kaavaluonnoksessa suunnittelualue osoitetaan yleistä pysäköintiä, liikennettä ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevan maanalaisen rakentamisen alueeksi suojavyöhykkeineen (ma/sv-LPY). Alue on varattu kaupungin tarpeisiin. Alueelle saa rakentaa maanalaisia pysäköintilaitoksia, kulkuyhteyksiä ja yhdyskuntateknisen huollon tiloja, näihin liittyviä teknisiä ja varastotiloja sekä maanalaisista tiloista maan pinnalle ja rakennuksiin johtavia tekniikkakuiluja, porras- ja hissiyhteyksiä. Maanalaisten tilojen rakennusoikeus 90 000 k-m². Aluevarauksen sisään sijoittuu ohjeellisia maanalaisen alueen osia, jotka on varattu yleiselle pysäköintilaitokselle (ma/py) sekä ajoyhteydelle (ma/ajo-4). Kaavassa on annettu lisäksi suojavyöhykkeitä ja selvitysalueita sekä hulevesien hallintaa koskevia yleismääräyksiä (y-8670).

Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kokouksessaan 27.3.2017. Maakuntakaava tuli voimaan kuulutuksella 8.6.2017. Korkein hallinto-oikeus on käsitellyt hyväksymispäätöstä sekä sitä koskenutta Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisua koskeneet valitukset ja 24.4.2019 antamallaan päätöksellä pitänyt Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 voimassa sellaisena, kuin siitä maakuntavaltuustossa päätettiin.

Maakuntakaavassa suunnittelualue sijaitsee Keskustatoimintojen alueella. Kohde kuuluu Kaupunkiseudun keskusakselin kehittämisvyöhykkeeseen (kk1). Alueelle on osoitettu Päärata-asema-, Päärata-, Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (*Tampereen rautatieasema ja veturitallit; sekä*

3 (3)

Tampereen Hämeenkatu, Hämeensilta ja Keskustori) sekä Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (*Tullinalue ja Sorsapuisto*) -kaavamerkinnyt.

Liitteet:

- Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040
- Ote maakuntakaavamerkinnoistä ja -määräyksistä

Päätös:

Pirkanmaan liitto on tutustunut Tampereen P-Hämpin laajennuksen maanalaisen asemakaavan tarkistettuun osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä valmisteluaineistoon.

Pirkanmaan liitto toteaa, että maanalainen asemakaava tukee lähtökohdiltaan Pirkanmaan maakuntakaavan toteutumista.

Pirkanmaan liitto korostaa, että jo asemakaavahankkeen aloitusvaiheessa liitto on antamassaan lausunnossaan pitänyt tärkeänä, että *"suunnittelualueelle maakuntakaavassa osoitettujen ... kulttuuriympäristöjen alue- ja kohdemerkintöihin liittyvien suunnittelumääräysten sisältö otetaan huomioon asemakaavan laadinnassa. Arvokkaiksi kulttuuriympäristöiksi tunnistettujen kohteiden ominaispiirteet ja selvitysaineistoihin perustuvat aluerajaukset tulee ottaa vahvoina suunnitteluun vaikuttavina tekijöinä huomioon."* Lisäksi erikseen mainittiin, että *"Maanalaisen asemakaavan suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää maanalaisten pysäköintilaitosten ja huoltoliikenteen sisäänajojen haitallisten vaikutusten minimointiin kaupunkikuvassa."*

Asemakaavaluonnoksessa esitetty Salhojankadun ajoyhteys sijoittuu Sorsapuiston maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä rajaavalle katualueelle. Kadun toisella puolella sijaitsee Kalevan lukio (aik. Kalevan yhteiskoulu, rak. 1955), joka muodostaa päätteen Sorsapuiston pohjoispuolelle 1930-1950 -luvulla rakentuneelle yhtenäiselle ja harmoniselle asuinkerrostalokokonaisuudelle. Alustavassa vaikutustarkastelussa (*Kaupunkikuva ja kulttuuriympäristö, luonnos 10.5.2021*) Salhojankadun ajotunneliin ja katujärjestelymuutoksiin liittyvä näkymäkuva (s. 14) osoittaa selkeästi uuden rakenteen kaupunkikuvaa heikentävät muutokset. Pirkanmaan liitto katsookin, että kaupunkikuvan kannalta Salhojankadulle osoitettu ajoyhteys ja sen mukanaan tuoma uusi liikennevirta vaarantaisivat nykyisen aluekokonaisuuden yleisilmeeltään rauhallisen, kaupunkikävelijöitä houkuttavan ja puistoympäristöön tukeutuvan luonteen. Ajoneuvoliikennettä lisäävä ajoyhteys ei myöskään toiminnallisesti istu kouluympäristön viereen.

Kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöarvojen lisäksi tulee kaavasunnittelussa ottaa huomioon vaikutusten arvioinnin tulokset, joiden mukaan Salhojankadun ajoramppi ei mahdollista jatkossakaan suuria liikennemääriä parkistoon. Näistä em. syistä Pirkanmaan liitto esittää Salhojankadun ajoyhteyden poistamista kaavasunnitelmasta ja vastaavasti puoltaa vahvasti Viinikankadun ajoyhteyden osoittamista asemakaavaan.

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

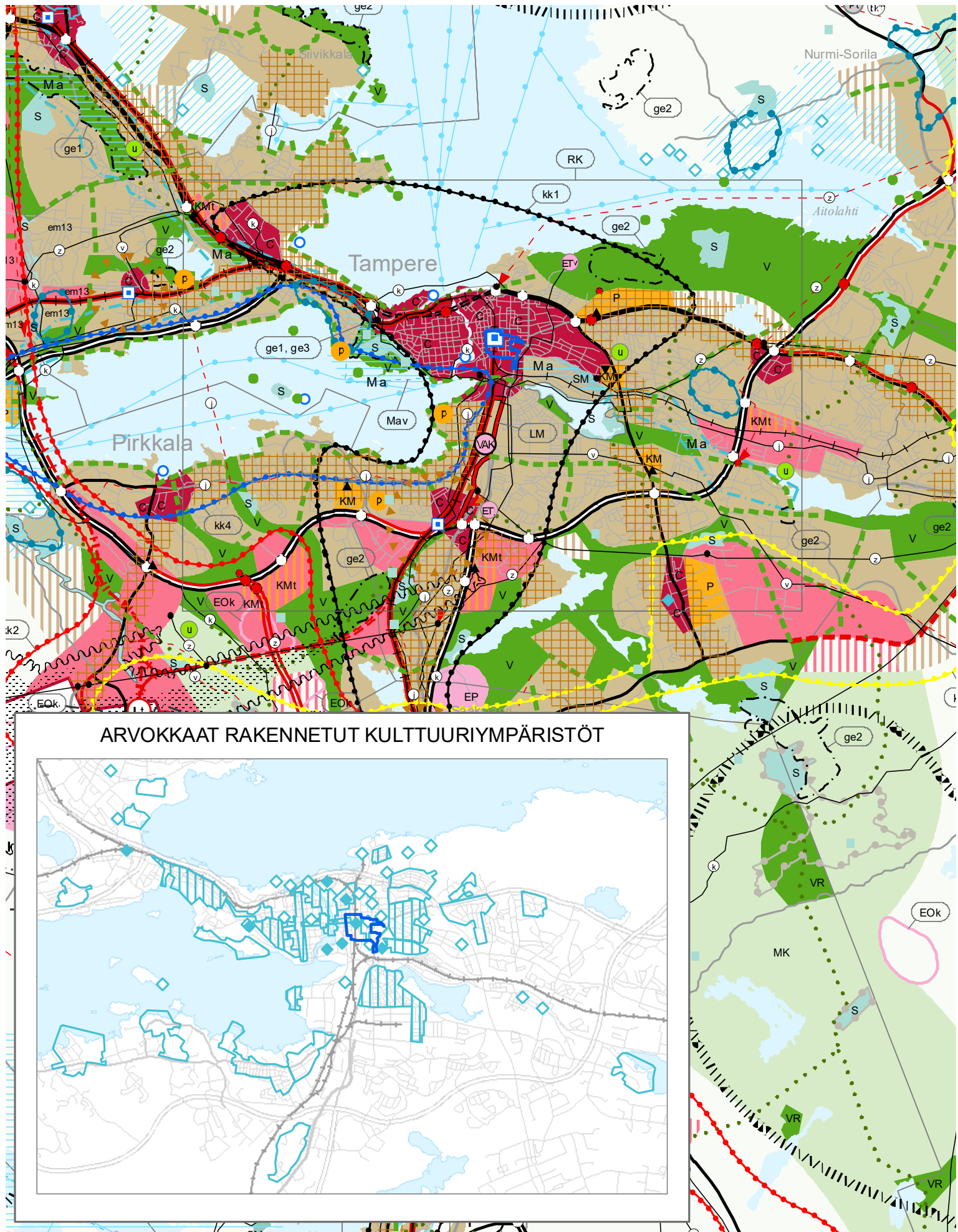
Suunnittelujohtaja Rissanen Ruut-Maaria 03.06.2021

Maakunta-arkkitehti Djupsjöbacka Hanna 03.06.2021

Liite 1. Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040 (MKV 27.3.2017) 1:100 000

P-Hämpin laajennus, maanalainen asemakaava nro 8670, Tampere

Alue on merkitty tummansinisellä viivalla / ympyrällä



Liite. Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset

Tampere, P-Hämpin laajennus, maanalainen asemakaava nro 8670 /

XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), (TRE:228/10.02.01/2017)

C

Keskustatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnan osakeskus, kaupunkitasoiset keskukset ja Tampereen ydinkaupunkiseudun alakeskukset. Merkintä sisältää niihin liittyvät keskustamaisen asumisen ja keskustahakuisten palvelu-, työpaikka- ja muiden toimintojen alueet liikennealueineen ja puistoineen.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntarakenteen eheys, kaupunkikuvan omaleimaisuus, asuinympäristön laatu ja monipuolisuus, yhteydet seudullisille virkistysalueille, joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytykset sekä liityntäpysäköinnin ja joukkoliikenteen vaihtopaikkojen kehittäminen. Alueen suunnittelussa on turvattava kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen.

Keskustatoimintojen alueille voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Vähittäiskaupan suuryksiköt on suunniteltava keskustaympäristöön soveltuviksi. Ne on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia muille keskusta-alueille tai seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle.

Rautaharkko-Lakalaivan keskustatoimintojen alueen toteutus tulee suunnitella ja vaiheistaa siten, ettei vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä tavaraliikenteen järjestelyratapihalla aiheudu merkittävää vaaraa alueelle. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee myös arvioida ja ottaa huomioon mahdolliset vaikutukset valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimintaedellytyksiin.

Tampereen ydinkeskustan ja Valkeakosken keskustan vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoiteta maakuntakaavalla. Muiden keskustatoimintojen alueiden vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalan enimmäismitoitus on oheisen taulukon mukainen:

KESKUSTATOIMINTOJEN ALUEET	SUURYSIKKÖJEN ENIMMÄISMITOITUS
Ikaalinen, Parkano, Ruovesi, Viiala, Kyröskoski	10 000
Hämeenkyrö Kirkonkylä, Pälkäne, Virrat	15 000
Orivesi, Toijala	20 000
Mänttä, Sääksjärvi	25 000
Tesoma	30 000
Vammala	35 000
Pirkkala	40 000
Rautaharkko-Lakalaiva	45 000
Lempäälä, Linnainmaa, Kangasala	55 000
Ylöjärvi	60 000
Hervanta	70 000
Nokia	75 000
Lielähti	80 000



Päärautatiasema.

Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnan päärautatiasema Tampereen keskustassa.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon saattoliikenteen ratkaisut sekä joukkoliikenteen vaihtomatkojen sujuvuus ja esteettömyys.



Päärata.

Merkinnällä osoitetaan henkilö- ja tavaraliikenteen kannalta merkittävät pääradat.

Suunnittelumääräys:

Pääradoilla tulee kiinnittää erityistä huomiota henkilöliikenteen nopeutta ja täsmällisyyttä sekä yleistä liikenneturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Päärataverkolla tavoitteena on poistaa tasoristeykset ja mahdollistaa 250 kN akselipainot.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen.



Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Merkinnöillä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet (RKY 2009).



Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakunta-kaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Valtakunnallisesti merkittävät historialliset tienlinjaukset osoitetaan vht-viivamerkinillä

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.



Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Merkinnöillä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet.



Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakunta-kaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.



Kaupunkiseudun keskusaksin kehittämisvyöhyke.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun ja eteläisen Pirkanmaan pohjois-eteläsuuntainen kehittämisvyöhyke, joka ulottuu Tampereen kaupunkikeskustan ja Lielahden alakeskuksen alueelta Rautaharkko-Lakalaivan alakeskuksen ja henkilöliikenteen aseman sekä Sääksjärven alakeskuksen kautta Lempäälän keskusta. Etelä-Pirkanmaalla vyöhyke jatkuu Akaan taajamassa.

Suunnittelumääräys:

Aluekokonaisuutta kehitetään hyvin saavutettavana ja monipuolisena yritystoiminnan, asumisen sekä kaupallisten ja julkisten palvelujen alueena. Kehittämisvyöhykkeen kunta- ja alakeskukset toimivat merkittävänä asumisen, palveluiden ja työpaikkojen keskittyminä sekä seudullisesti merkittävänä liikenteellisinä solmukohtina.

Tampereen keskustan asemaa valtakunnallisesti merkittävänä kaupunkikeskuksena vahvistetaan. Tampereen eteläisen alakeskuksen, siihen liittyvän henkilöliikenteen aseman, Sarankulman, Härmälän ja Partolan ympäristöä kehitetään vetovoimaisena messukeskusalueena sekä monipuolisena kaupallisten ja muiden palveluiden, työpaikkojen ja asumisen kasvualueena. Alueen liikennejärjestelyjen toimivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Sääksjärven alakeskusta kehitetään tiiviinä alakeskuksena ja joukkoliikenteen terminaalina, joka kytkee vaiheittain toteutuvan 2-kehän välityksellä läntistä ja itäistä kaupunkiseutua keskusaksin kehittämisvyöhykkeeseen. Akaassa tiivistetään asemanseutuja sekä Viialan ja Toijalan keskusten välisen alueen yhdyskuntarakennetta sekä kehitetään Yritys-Konhon aluetta hyvin saavutettavana työpaikka-alueena.

Aluetta tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä kuntien ja muiden viranomaisten kanssa. Maankäytön suunnittelussa tulee tavoitella tiivistä ja sekoittunutta yhdyskuntarakennetta sekä edistää toimintojen saavutettavuutta kävelen, pyöräillen ja joukkoliikenteellä.

Lehtonen Sirpa Maarit

Lähettäjä: Niukkanen Hannu
Lähetetty: maanantai, 7. kesäkuuta 2021 14:55
Vastaanottaja: kapakaava
Kopio:
Aihe: 8670 ak P- Hämpin laajennus, luonnos, ysun kommentit

Hei,
Ympäristönsuojelun kommentit koskien P- Hämpin laajennus 8670 asemakaavan luonnosvaihetta.

Maanalaiset pysäköintilaitokset pääosin vähentävät valmistuttuaan maanpäällistä ajoneuvoliikennettä ja siitä aiheutuvia ympäristöhaittoja.

Salhojankadun vaihtoehdossa jouduttaisiin kaventamaan pääpyöräilyreitien leveyttä ja siten huonontamaan pyöräilyreitistön turvallisuutta, välityskykyä sekä viihtyisyyttä.

Salhojankadun ajoneuvorampin rakentaminen vaikuttaisi osin katupuiden vaarantumiseen ja poistamiseen (Sorsapuiston ja Kalevan lukion puut). Sorsapuistossa viihtyisyys jonkin verran kärsisi ja vaihtoehto tarkoittaisi meluidan rakentamista valmiiksi ahtaaseen katutilaan tai ajokaukaloon.

Maanalaisen pysäköintilaitoksen poistoilma johdetaan maanpinnalle sopivista kohdista.

Yleismääräyksissä tulee antaa määräys, joka huomioi ilmanlaatuselvityksen esittämät toimenpiteet:

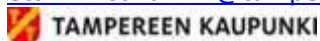
Selvityksen mukaan ilmanlaatu tulisi ottaa huomioon Posteljoonipuiston kasvillisuutta suunniteltaessa ja suosia eteläreunan risteysalueen läheisyydessä monikerroksellista kasvillisuutta ja ikivihreitä pensaita, jotka jo aikaisin keväällä lehdettömänä aikana voisivat sitoa karkeampia katupölyhiukkasia. Lisäksi mahdollisen kansirakenteen alapuolisen saattoliikenteen tilan ilmanvaihtoa suunniteltaessa tulee huomioida kapea Asemapuisto korkeiden rakennusten välissä ja johtaa poistoilma paremmin tuulettuville alueille.

Hannu Niukkanen

ympäristösuunnittelija

0505951101

etunimi.sukunimi@tampere.fi



Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön palvelualue

Kestävä kaupunki

Ympäristönsuojelu

Frenckellinaukio 2

33100 Tampere

www.tampere.fi



Tampereen kaupunki

Kirjaamo

kirjaamo@tampere.fi

Viite: lausuntopyyntö 14.5.2021 (TRE:228/10.02.01/2017)

Lausunto P-Hämpin laajennuksen maanalaisesta asemakaavaluonnoksesta (nro 8670)

Väylävirasto on tutustunut maanalaiseen asemakaavaluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta.

Maanalaisen asemakaavan suunnittelualue sijaitsee Tampereen keskustassa. Pohjoisessa alue ulottuu Kyttälänkadun, Tammelankadun ja Itsenäisyydenkadun alapuolelle ja lännessä Tuomiokirkonkadun alapuolelle. Etelässä alue ulottuu Kalevantien ja Suvantokadun alapuolelle ja idässä Lähteenkadun, Salhojankadun, Yliopistonkadun ja Viinikankadun alapuolelle. Suunnittelualueen yläpuolisille alueille sijoittuu kerrostalovaltaisia asuin-, toimisto- ja liikekortteleita, Tampereen rautatieasema ja henkilöratapiha sekä puisto- ja katualueita. Suunnittelun tavoitteena on luoda asemakaavalliset edellytykset vuonna 2012 valmistuneen kalliopysäköintilaitos P-Hämpin laajennuksen toteuttamiselle. P-Hämpin laajennuksen alustavassa hankesuunnitelmassa esitetään, että hankkeessa toteutetaan yhteensä noin 1000 autopaikkaa käsittävä kalliopysäköintilaitos sekä tarvittavat yhteydet maanpäällisille kiinteistöille ja katuverkolle.

Rakentaminen rautatiealueen alapuolella

Maanalaisessa asemakaavassa esitetty P-Hämpin laajennus sijoittuu osittain Väyläviraston hallinnoiman Tampereen henkilöratapiha-alueen alapuolelle. Siltä osin kuin hankkeen mukainen rakentaminen sijoittuu Väyläviraston hallinnoimalle alueelle, tulee hankkeen toteuttamisesta sopia Väyläviraston kanssa. Hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee arvioida kalliopysäköintilaitoksen louhintatöiden vaikutukset radan rakenteisiin ja laitteisiin. Louhintatöistä ei saa aiheutua vahinkoa radan rakenteille ja laitteille taikka häiriötä junaliikenteelle. Louhintatöiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee noudattaa Väyläviraston ohjetta *Louhintatyöt rautatien läheisyydessä* (Liikenneviraston ohjeita 23/2013, saatavilla: https://julkaisut.vayla.fi/pdf3/lo_2013-23_louhintatyot_rautatien_web.pdf).

11.6.2021

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

*Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Väylävirastossa asian on ratkaissut osastonjohtaja Jaakko Knuutila ja esitellyt asiantuntija, maankäyttö Ville Vuokko.*

Jakelu Tampereen kaupunki

Tiedoksi Veli-Matti Hirvonen
Heikki Virtanen
Ville Kandell, Ramboll CM Oy
Jouni Juuti
Eero Virtanen
Terhi Haapaniemi
Mikko Heiskanen
Pirkanmaan ELY-keskus, L-vastuualue
Pirkanmaan ELY-keskus, Y-vastuualue



ASIAKIRJA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Ville Vuokko
Allekirjoitusaika	11.06.2021 10:48
Allekirjoittaja	Jaakko Knuutila
Allekirjoitusaika	11.06.2021 10:52

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Tampere, Asemakeskuksen maanalainen ak luonnos.pdf
-----------	--

Asiakirjan diaarinumero: 517/2021

Päivämäärä: 22.07.2021

Otsikko: Tampere, XI (Kyttälä A), XII (Kyttälä B), XVI (Tammela B), XVII (Tulli) ja XVIII (Kalevanharju), P-Hämpin laajennus, tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmistelua ...

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä EE(S)T</i>
Heiskanen Jari Tapani	Vahva	2021-07-22 12:23
Lyyra-Seppänen Anna Katariina	Vahva	2021-07-22 13:56



Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettyinä.



Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.



PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

22.07.2021 DIAR: 517/2021

Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Kaupunkiympäristön suunnittelu/ asemakaavoitus
PL 487
33101 Tampere

kapakaava@tampere.fi

Lausuntopyyntöne 29.6.2021

TAMPERE, XI (KYTTÄLÄ A), XII (KYTTÄLÄ B), XVI (TAMMELA B), XVII (TULLI) JA XVIII (KALEVANHARJU), P-HÄMPIN LAAJENNUS, TARKISTETTU OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA SEKÄ VALMISTELUAINEISTO, MAANALAINEN ASEMAKAAVA NRO 8670. (TRE:228/10.02.01/2017)

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Kaava-alue sijoittuu Kyttälän, Tammelan, Tullin ja Kalevanharjun kaupunginosaan. Asemakaavan tavoitteena on tarkastella mahdollisuuksia vuonna 2012 valmistuneen kalliopysäköintilaitos P-Hämpin laajennuksen toteuttamiselle. Maakuntamuseo on antanut hankkeesta aiemmin lausunnon ELY-keskukselle YVA -lain mukaisesti (diar. 317/2019).

Maanalaisen kaavan vaikutukset kohdistuvat pääosin maan alle. Maanpäällisiä, kaupunkikuvallisia vaikutuksia edustavat ajotunnelit, joita on suunniteltu Viinikankadulle ja/tai Salhojankadulle. Lisäksi ovat henkilösisäänkäynnit parkkihalleihin, niitä ei suunnitelmassa ole vielä täsmennetty. Ajotunneleiksi vaihtoehtoja on neljä: VE0, jossa hanketta ei toteuteta, VE1 liittymä on Viinikankadulla, VE2 liittymä Salhojankadulla ja VE3 liittymä Viinikankadulla ja Salhojankadulla.

Kaavan tausta-aineistoksi on laadittu kulttuuriympäristöselvitys (Kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöselvitys sekä alustava vaikutusten arviointi 7.5.2020, WSP Finland Oy). Maakuntamuseo on tutustunut selvitykseen ja toteaa, että kulttuuriympäristöselvitys antaa lähtökohtia asemakaavan tämän hetken vaihtoehtojen arviointiin. Valtakunnalliset ja maakunnalliset arvoalueet sekä muut rakennusperintökohteet ovat huomioitu selvityksessä. Suunnitelmien ja vaihtoehtojen tarkentuessa on selvityksen riittävyttä arvioitava uudelleen. Rakennusperintökohteiden tietojen ja vaikutusten arvioinnin täydentäminen ajotunneleiden lähialueella on todennäköisesti tarpeen, erityisesti Salhojankadun osalta.

Kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan tunnistetut arvot keskittyvät enemmän Salhojankadulle suunnitellun ajotunnelin yhteyteen, jossa liittymä sijoittuisi 1930-luvun kaupunkikortteleiden asuinkerrostalojen ja puiston sekä 1950-luvun koulun lähimaisemaan. Viinikankadulla ajotunneli sijoittuu Kalevanharjua leikkaavaan, rinteiltään puustoiseen kanjoniin. Suunnitellun ajotunnelin rakennettua lähiympäristöä ovat tie-linjaa reunustavat Yliopiston liikuntarakennus, Atalpa (1980-/2010-l) ja Saarioisten

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,

Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141

Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi www.vapriikki.fi

pääkonttori (1990-luku) sekä eteläpuolella 2020 täysin uudistettu Tampere-Jyväskylä radan rautatiesilta.

VE2 Salhojankadun ajotunneli: Maakunnallisia rakennetun ympäristön arvoja edustaa välittömästi ajotunnelin lounaispuolelle sijoittuvat Tullinalue ja Sorsapuisto. Valtakunnallinen arvoalue, Kalevan kirkko ja kaupunginosa, jää kauemmaksi itäpuolelle. Ajotunnelin kannalta keskeisiä ja erityisesti huomioitavia ovat maakunnalliseen arvoalueeseen kuuluva Sorsapuisto (1930) sekä sen pohjoispuolen korttelit, mm. rakennusperintökohteina huomiodut Kalevan lukio (Jaakko Ilveskoski 1953), Lähteenkatu 11-13 lamellikortteli, (Bertel Strömmer 1938) Lähteenkatu 7-9 suurkortteli, (Bertel Strömmer 1936). Sorsapuiston pohjoispuolen asuinkorttelit muodostavat kaupunkirakenteessa oman, edustavan kokonaisuutensa, jonka muutoskestävyyttä on arvioitava huolellisesti. Ajotunnelin rakentamisessa ja katutilan järjestelyissä tulee huomioida ympäristön selkeät ominaispiirteet ja rajapinnat, ja ajotunneli sopeuttaa kulttuuriympäristöön. Ajotunnelin vaikutukset kohdistuvat lisäksi arvoalueiden ja liikenteen solmukohdan muodostavan Viinikankadun ja Salhojankadun risteykseen. Sen kaupunkikuvallista kehittämistä, esim. katutilasuunnittelun ja taiteen keinoin, tulisi harkita.

VE1 Viinikankadun ajotunneli: Maakunnallisia ja valtakunnallisia rakennetun ympäristön arvoja edustavat Tampereen yliopisto ja Kalevankankaan hautausmaa jäävät ylös harjulle, eikä kanjonin pohjalla olevalla, puuston suojaamalla Viinikankadulla ole maisemayhteyttä niihin. Myös muut tunnistetut rakennusperintökohteet, kuten Tuotannon leipomo ja Tampere-talo sijoittuvat liittymän näkymäalueiden ulkopuolelle.

Kaava-alueelle suunnitellut muutokset keskittyvät kahdelle kadulle ja niiden lähimaisemaan. Vaihtoehdoista Salhojankadun maisemaan liittyy merkittäviä kaupunkikuvallisia arvoja, jotka ovat huomioitava ajotunnelin tarkemmassa suunnittelussa. Suureen maaleikkaukseen sijoittuvan Viinikankadun ajotunnelin kohdalla kulttuurimaisema, liikennerakenteet ja rakennukset ovat mittakaavaltaan jo suurempia ja nuorempia, ja paikalla on lähtökohtaisesti enemmän muutoskestävyyttä. Viinikankatuun liittyy jo nyt suurten liikennemäärien käsittelyyn tarkoitettuja, uudistuneita rakenteita, ja ajotunneli jatkaisi luontevasti sen eteläpuolelle sijoittuvien liikenteen suurkohteiden, rautatiesillan ja Viinikan liikenneympyrän 2010-luvun suuren mittakaavan uudisrakenteita.

Ehdotusvaiheessa maakuntamuseo toivoo saavansa arvioitavaksi henkilösääntö- ja ajotunneleiden tarkemmat rakennussuunnitelmat ja -piirustukset sekä riittävät havainnekuvat rakenteista ja niiden kaupunkikuvallisista vaikutuksista.

Kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvontia tulee täydentää tiedoilla siitä, miten rakenteet, ajotunnelit ja liikennejärjestelyt sijoittuvat ja näkyvät lähimaisemassa sekä katutasossa tarkasteltaessa. Lisäksi tulee arvioida kasvaneiden liikennemäärien vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Ajotunneleiden ympäristön rakennetun kulttuuriympäristön arvot ja vaikutukset niihin on syytä kirjata kaavan selostukseen.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Jari Heiskanen

Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuu-
alue/Yhdyskunnat ja luonto; Pirkanmaan liitto

JH/jh